WPiA U.S.
70-240 Sz-n, Narutowicza 17a
16. 06. 2021
WPŁYNĘŁO

Mgr Piotr Lewandowski

Status prawny organizacji zbiorowego zarządzania w prawie polskim (streszczenie)

Rozprawa doktorska porusza problematykę szeroko rozumianego statusu prawnego organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi w polskim systemie prawnym.

Zmiany w polskim systemie zbiorowego zarządzania wynikały z konieczności implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym. Tym samym ustawodawca miał możliwość zredefiniowania regulacji kształtujących tak instytucję zbiorowego zarządu, jak i status prawny organizacji zbiorowego zarządzania. Ustawodawca zdecydował się jednakże na pozostawienie formy prawnej organizacji zbiorowego zarządzania w dotychczasowej postaci, tj. stowarzyszenia, i to pomimo, iż w skali świata równie często co w formie stowarzyszeń organizacje zbiorowego zarządzania funkcjonują w formie spółek, w tym w szczególności spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.

Podstawowym celem rozprawy jest analiza statusu prawnego organizacji zbiorowego zarządzania oraz próba ustalenia, czy organizacja zbiorowego zarządzania mogłaby funkcjonować w innej aniżeli stowarzyszenie formie prawnej, zapewniając jednocześnie realizację podstawowego celu, jakim jest zarządzanie i ochrona praw twórców. W rozprawie postawiono tezę, że forma prawna stowarzyszenia najpełniej odpowiada statusowi prawnemu organizacji zbiorowego zarządzania, zarówno pod względem struktury organizacyjnej, członkostwa, zasad funkcjonowania, jak i samego celu działania organizacji zbiorowego zarządzania, jakim jest zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi i prawami pokrewnymi.

Analiza statusu organizacji zbiorowego zarządzania wymagała sięgnięcia zarówno do dotychczasowego źródła regulacji zbiorowego zarządzania, tj. ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. oraz wypracowanego w tym zakresie stanowiska doktryny i judykatury, jak również do ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym. Analizie poddane zostały również regulacje kształtujące obecną formę prawną organizacji zbiorowego zarządzania, tj. stowarzyszenie, jak i potencjalną formę, w której organizacje te mogłyby funkcjonować w postaci spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Konsekwencją powyższego była wieloaspektowa analiza statusu prawnego organizacji zbiorowego zarządzania, obejmująca zarówno pierwotne regulacje prawne, jak również obecnie obowiązujące przepisy oraz umożliwiająca udzielenie odpowiedzi na postawioną tezę.

Piotr Lewandowski